Rhaglen Graidd Cyswllt Ysgolion Cymru Gyfan

CYNLLUN GWERS: **Dewis Diofal**

MAES: Ymddygiad Cymdeithasol a Chymuned PWNC: Gyrwyr Ifanc, Cadw'n Ddiogel CYFNOD ALLWEDDOL: 4 a 5

<table>
<tr><td colspan="2">Dylai swyddogion sicrhau eu bod wedi trafod cynnwys y wers â'r athro dosbarth a'u bod yn ymwybodol o unrhyw blentyn y gallai'r materion a fydd yn codi yn y wers effeithio arno. Dylai'r athro a staff eraill yr ysgol sydd mewn cysylltiad rheolaidd â'r plant gymryd rhan lawn yn y wers.

Mae cyngor mewn perthynas â phrofedigaeth ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru:
https://llyw.cymru/magu-plant-rhowch-amser-iddo/canllawiau-a-chyngor/cyngor-magu-plant/helpu-plant-drwy-brofedigaeth</td></tr>
<tr><td colspan="2">Cysylltiadau ag ABCh - deilliannau dysgu Cyfnod Allweddol 4:
Sgiliau → Datblygu Meddwl - Ystyried safbwyntiau gwahanol wrth wneud penderfyniadau hyddysg a dewis yn effeithiol.
Sgiliau → Datblygu Cyfathrebu - Gwerthfawrogi a gwerthuso safbwyntiau eraill yn feirniadol, ac adlewyrchu arnynt.
Sgiliau → Cydweithio ag Eraill - Adlewyrchu ar y rolau a gyflawnir mewn sefyllfaoedd grŵp, gan gynnwys arweinyddiaeth.
Ystod → Dinasyddiaeth Weithgar - Datblygu parch atynt hwy eu hunain ac at bobl eraill.
Ystod → Iechyd a Lles Emosiynol - Cymryd cyfrifoldeb personol am gadw'r meddwl a'r corff yn ddiogel ac yn iach.</td></tr>
<tr><td>Cysylltiadau â Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (UNCRC)
Erthygl 13 - Yr hawl i wybodaeth
Erthygl 19 - Ni ddylech gael eich niweidio
Erthygl 36 - Dylech gael eich amddiffyn rhag pethau sy'n eich niweidio
Erthygl 37 - Mae gennych yr hawl i gael eich trin yn deg os byddwch yn torri'r Gyfraith</td><td>Mae'r adnodd hwn yn helpu ysgolion i ddatblygu eu dulliau o ymdrin â Lles a Gofal, Cymorth ac Arweiniad fel sy'n ofynnol gan Fframwaith Arolygu Cyffredin ESTYN 2017.
Mae hefyd yn adlewyrchu'r egwyddorion a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.</td></tr>
<tr><td>Y Gyfraith:
Gweler y cynllun gwers isod ar gyfer manylion Cyfreithiau sy'n ymwneud â gwregysau diogelwch, tecstio, cyflymder, a gyrru dan</td><td>Diogelu plant: gweithio gyda'n gilydd o dan Ddeddf Plant 2004 (Llywodraeth Cynulliad Cymru, 2006)
Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru), 2014</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2">ddylanwad alcohol a chyffuriau.
Deddf Plant 1989 Deddf Addysg 2002
Cadarnhawyd Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn 1989 (y Cenhedloedd Unedig, 1989) gan y DU ar 16 Rhagfyr 1991.</td><td>Cadw Dysgwyr yn Ddiogel (2015)</td></tr>
<tr><td>Nod</td><td colspan="2">Pwysleisio canlyniadau gwrthdyniadau wrth deithio mewn car</td></tr>
<tr><td>Deilliannau Dysgu</td><td colspan="2">• gwybod am effaith gwrthdyniadau wrth deithio mewn car
• deall bod gan rai gweithrediadau ganlyniadau difrifol
• gallu gwneud y penderfyniadau cywir i gadw'n ddiogel wrth deithio
• dangos gofal ac ystyriaeth tuag at eraill
• gwybod beth yw'r Gyfraith mewn perthynas â throseddau gyrru
• datblygu empathi tuag at ddioddefwyr</td></tr>
<tr><td>Meini Prawf Llwyddiant</td><td colspan="2">Erbyn diwedd y wers:
• byddwch yn gallu deall canlyniadau gwrhdyniadau wrth deithio mewn car
• byddwch yn gwybod sut i wneud dewisiadau diogel wrth deithio
• byddwch yn meddu ar ddealltwriaeth o'r Gyfraith mewn perthynas â throseddau gyrru
• bydd gennych empathi tuag at ddioddefwyr
• byddwch yn gwybod pwy all helpu</td></tr>
<tr><td>Adnoddau</td><td colspan="2">1. Geiriau Allweddol A4
2. Deilliannau Dysgu A4
3. PowerPoint Dewis Diofal
4. Ffotograffau prif gymeriadau
5. Taflen luniau o'r bobl eraill yr effeithir arnynt
6. Siart droi, papur a phennau
7. Taflen ffeithiau 7/10fed o eiliad
8. Nodiadau 'post-it'</td></tr>
<tr><td>Geiriau allweddol</td><td colspan="2">cyfrifoldeb, risg, gwrthdyniad, pwysau cyfoedion, canlyniadau, euogrwydd</td></tr>
</table>

Amlinelliad o'r Wers	Gweithgaredd	Disgrifiad	Amseru
	Cyflwyniad	**Dylech bob amser gadarnhau â'r staff a oes angen i ddisgybl gael ei esgusodi o'r wers hon oherwydd trawma/damwain car/profedigaeth ddiweddar, neu brofiadau tebyg.** ■ Sicrhewch fod y cysylltiad â'r dysgu blaenorol yn cael ei nodi a'i ddatblygu. ■ Crybwyllwch natur sensitif y pwnc a'r cymorth sydd ar gael i ddysgwyr. ■ Amlinellwch gytundeb yr ystafell ddosbarth am gyfrinachedd yn glir. ■ Esboniwch ac arddangoswch y deilliannau dysgu a'r geiriau allweddol.	4 munud
Mae'r wers wedi'i chynllunio i fod yn 60 munud o hyd.	Asesu gwybodaeth a dysgu	■ Sesiwn holi ac ateb gychwynnol	2 funud
	Gweithgaredd 1	■ Gweithgaredd dosbarth tanio syniadau am wrthdyniadau wrth yrru (Rhan 1)	3 munud
	Gweithgaredd 2	■ Gwylio clipiau DVD 1 a 2	10 munud
	Gweithgaredd 3	■ Cyflymder a phellter stopio	3 munud
	Gweithgaredd 4	■ Adborth Tanio Syniadau (Rhan 2)	5 munud
	Y Gyfraith	■ Y Gyfraith ynglŷn â gyrru.	5 munud
	Gweithgaredd 5	■ Gwaith grŵp i nodi canlyniadau gwrthdyniadau gan ddefnyddio clipiau DVD 3 a 4	10 munud
	Help, cefnogaeth a gwybodaeth bellach	■ Trafodaeth Lawn ac Adolygu.	10 munud